

KANTOLANLAHDEN KUNNOSTAMISEN KÄYNNISTYS ESIMERKKINÄ

TERTTU SALMELA / KUKKIAN SUOJELUYHDISTYS, AITO SUVI RY

LÄHTÖTILANNE

- KANTOLANLAHTI KUKKIAN KOILISKOLKASSA
- REHEVÄ, TYYDYTTÄVÄN KUNTOINEN RAUTAJÄRVEN ALUE, MATALAT JÄRVET
- VEDENPINNAN HUOMATTAVA LASKU LOPPUKESÄLLÄ RUOKKII REHEVÖITYMISTÄ
- HERNINSALMEN UMPEENKASVU, VEDEN HUONO VAIHTUMINEN
- SUURI VALUMA-ALUE (200 HA), MAANVILJELY, LASKUOJIEN TUOMAT RAVINTEET JA KIINTOAINEEET

LASKUOJAT KUNTOON –KURSSI 2021, VESINÄYTTEEN OTTO

- TIETO LISÄSI YMMÄRRYSTÄ VEDESTÄ, VESIENSUOJELUSTA JA MONIMUOTOISESTA JÄRVILUONNOSTA
- SELVISI, ETTÄ KANTOLANLAHDESTA EI OLE TUTKIMUSTIETOA. ON OLETETTU, ETTÄ SEN KUNTO ON TYYDYTTÄVÄ, KOSKA SE ON YHTEYDESSÄ RAUTAJÄRVENLAHTEN, JONKA KUNTO ON TYYDYTTÄVÄ. JÄRVI SAATIIN SEURAAVAN TALVEN NÄYTTEENOTTO-OHJELMAAN.

"Happivaje oli hyvin voimakas jo päänlysvedessä. Syvemmillä happea oli hyvin niukasti ja pohjan lähellä sisäinen kuormitus nosti ravinnepitoisuuksia."

Rautajärven Kantolanlahdelta maaliskuun lopussa 2022 otettujen vesinäytteiden tutkimusraportti herättää huolta Kukkian koilliskolkan tilasta. Kaloille turvallisena happipitoisuuden rajana pidetään viittä milligrammaa litrassa. Kantolanlahden pintavedessä happea oli 4,9 milligrammaa, viiden metrin syvyydessä enää 0,4 milligrammaa ja syvänteessä 0,3 milligrammaa.

Hapettomissa oloissa pohjaan painuneet ravinteet vapautuvat takaisin veteen ja aiheuttavat sisäistä kuormitusta. Kantolanlahden syvänteestä mitattiin fosforia 42 mikrogrammaa litrassa. Pintavesissä fosforipitoisuus oli samalla reilun 20 mikrogramman tasolla kuin Pihtisalmen ja Läyliän talviaikaisissa mittauksissa.

PORUKAT KOKOON, PALAVERI PYSTYYN, KAHVIT TULILLE

- JÄRVEN VÄELLE TOIMITETTIIN TIETO TUTKIMUKSESTA
- YHTEYDENOTOT: KOHTAAMISET, PUHELUT, KIRJEET, WHATSUPP, FACEBOOK, YHTEYSTIETOJEN KERUU, VIESTINTÄ
- PALAVERI 10/22: ASIANTUNTIJAT MARJA-LIISA SUOMALAINEN JA TOMMI LILJEDAHL.
- ESITELTIIN FAKTAT, KESKUSTELTIIN JÄRVEN VOINNISTA JA SIITÄ, MITEN EDETÄÄN.
- YHTEINEN PÄÄTÖS JA YHTEISHENKI: SUVI-HANKKEEN MALLILLA ETEENPÄIN:
KOKONAISUUNNITELMA JÄRVELLE, LEADER-RAHOITUKSEN HAKU SUUNNITTELUUN
- VALMISTUI KOKONAISUUNNITELMA JÄRVEN HYVINVOINNIN PARANTAMISEKSI (KVVY) , ERI VAIHEITA ESITELTY JÄRVEN VÄELLE 3/23, 10/23 JA 2/24

SUUNNITELLUT TOIMENPITEET

Suunnitelma

Kantolanlahden kunnostus aloitetaan parantamalla veden vaihtuvuutta. Herninsalmeen avataan 400 metriä pitkä ja 15 metriä leveä uoma, joka on metrin keskivedenpintaa ja puoli metriä nykyistä uomaa syvempi. Pohjasta nostettavat reilun 2500 kuution massat läjitetään Hernesniemen pelloille.

Ruoppausta varten haetaan

Aluehallintovirastolta vesilain mukaista lupaa. Sen jälkeen ruoppaukselle päästään hakemaan rahoitusta.

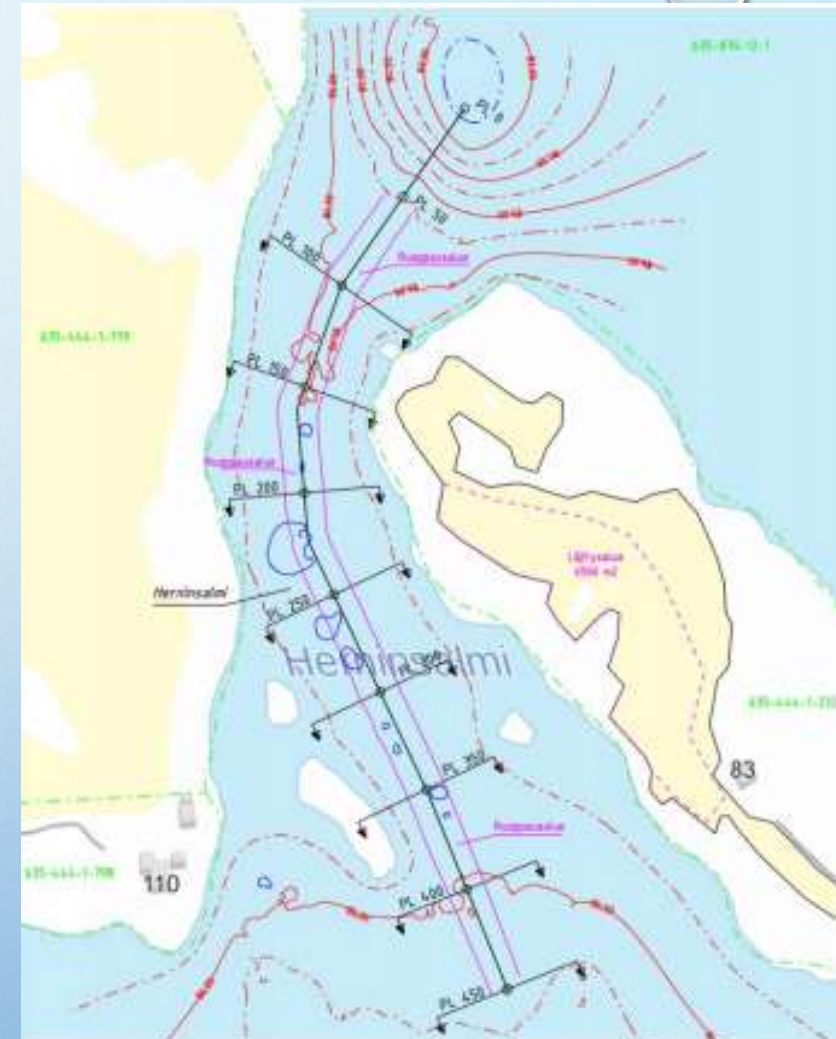
Kantolanlahdelle laadittiin yleissuunnitelma, jossa haettiin paikkoja ja keinoja, joilla vähennetään lahtea rehevöittävää ravinnekuormitusta. Selvityksessä ehdotetaan veden virtausta ja eroosiota hillitseviä pohjapatoja, kaksitasouomia ja kosteikoita. Niiden tarkempi suunnittelu ja rahoitushaku käynnistyy ruoppauksen jälkeen.

Aikataulu

Suunnittelu syksy 2023
AVI-lupa 2025
Herninsalmen ruoppaus 2026
Jatkosuunnittelu 2026-

Rahoitus

Suunnitteluun saatiin Leader-rahoitusta ja AVI-lupahakemukseen ELY-rahoitusta. Omarahoitusosuus katetaan Luopioisten Säästöpankkisäätiön apurahalla. Maanomistajien rahoitusosuutta pienentää talkootyö.

Herninsalmeen ruopataan 15 metriä leveä uoma, joka parantaa vedenvaihtuvuutta.

SUUNNITELLUT TOIMENPITEET

Yleissuunnitelma ehdottaa Kantolanlahdelle kosteikoita (vihreät pallot), pohjakynnyksiä (punaiset pallot) ja kaksitasouomia (violetit viivat).

KANTOLANLAHDEN KUNNOSTUKSEN KÄYNNISTYS

- LÄHTÖTILANNE: HUOLI JÄRVEN HYVINVOINNISTA
- LASKUOJAT KUNTOON –KURSSILTA TIETOA 2021
- VESINÄYTTEENOTTO KANTOLANLAHDESTA 2022, HUOLESTUTTAVA HAPPIKATOTULOS
- YHTEYDENOTTO JÄRVEN VÄKEEN, YHTEYSTIETOJEN KOKOAMINEN -> KOKOONTUMINEN 10/2022
-> SUVI-HANKKEEN MALLILLA ETEENPÄIN
- AITO SUVI: RAHOITUKSEN HAKU SUUNNITTELUUN, VALMISTUI KOKONAISUUNNITELMA JÄRVEN HYVINVOINNIN PARANTAMISEKSI, ERI VAIHEITA ESITELTY JÄRVEN VÄELLE 3/23, 10/23 JA 2/24
- VEDEN VAIHTUMISEN PARANTAMINEN: HERNINSALMEN RUOPPAUSLUVAN HAKEMINEN 6/24
- MUUT SUUNNITELLUT TOIMENPITEET: LASKUOJIEN TUOMAN KUORMITUKSEN PIENENTÄMINEN, KOSTEIKOT, JÄRVEN VÄEN OMAT TOIMENPITEET (NIITOT YM.), RAHOITUKSEN HAKU RUOPPAUKSEEN JA MUIHIN TOIMENPITEISIIN
- YHTEINEN HUOLI YHDISTÄÄ JA INNOSTAA TOIMIMAAN. JÄRVEN HYVINVOINTI ON HYVÄ YHTEINEN MOTIVAATTORI. MUKAVIA IHMISIÄ!
- AITO SUVIN ASiantuntemus ja hankemalli ovat olleet ainutlaatuisen tärkeitä. SUVI-HANKKEEN MALLI JA ASiantuntija-APU AVAINASEMASSA: MAALLIKOLLA EI OLE TIETOA EIKÄ OSAAMISTA RAHOITUS- JA LUPAPROSESSIEN JA HANKKEEN KOKONAISVALTAISEEN EDISTÄMISEEN.
- JOKAINEN HAVAINTO JA HUOLI ON TÄRKEÄ, PUHUKAA TOISILLENNE RANNOILLANNE, OTTAKAA YHTEYTTÄ ASiantuntijaan

KIITOS!

